

PIEREDZE**BIZNESĀ FORMULA IR KLĀTBŪTNES EFEKTS**

Roalds un Santa Čiņi šogad neveidos jaunus projektus, bet nogaidīs, novērojot jauno nodokļu politiku darbībā.

8. lpp.

DĪGTSPĒJA**NEBRAUC AR CUKURA VILCIENU**

Snēpelē top zīmola Mazo lāču putra produkcija.

9. lpp.

RESTAURĀCIJA**KABILES MUIŽU MODINA SIEVIETES AR SIDRU**

Iepriekš aizmirstībā grimuši izcilā arhitektūras pērle atdzimst.

12. lpp.

dienas BIZNESS

Nesenie notikumi saistībā ar ABLV kreditoru pārbaūžu metodoloģijas apstiprināšanu diemžēl liek uzdot jautājumu par to, vai izpratne par tiesiskuma nozīmi valsts demokrātiskās iekārtas nodrošināšanā Latvijā ir pietiekama,

EVA BERLAUS,
ZVĒRINĀTU ADVOKĀTU BIROJA SORAINEN
LATVIJAS BIROJA VADOŠĀ PARTNERE, ABLV
BANK LIKVIDATORE.

5. lpp.

DARBA TIRGŪ VIENALDZĪGO NAV

Darba devēji arvien domā, kā piesaistīt, iesaistīt un noturēt darbiniekus, savukārt darba ņēmēji sajūt pieprasījumu un ir gatavi izskatīt jaunas darba iespējas. Globāli atalgojuma pieaugums šogad tiek plānots 2-4% robežās, Latvijā tas varētu būt 3%. Vērtīgu darbinieku kategorijā atalgojuma pieaugums šogad varētu sasniegt 30 līdz 50%.

13.lpp.

Politiķu un uzņēmēju dienaskārtībā arī šogad būs jautājumi par bankas likvidāciju. Šādas prognozes ir zvērinātu advokātu birojam Sorainen, kura Latvijas biroja vadošā partnere Eva Berlaus ir ABLV Bank likvidatore. Bankas kreditoru pārbaužu metodoloģija nav apstiprināta, un jautājumi joprojām ir politizēti, tā, tiekoties ar žurnālistiem, norādīja E. Berlaus.

Nav metodoloģijas

Advokāte pauz, ka AS ABLV Bank likvidācija ir pārbauzījums ne tikai Latvijas finanšu sektora reputācijai, bet arī valsts tiesiskumam. «Nesenie notikumi saistībā ar ABLV kreditoru pārbaužu metodoloģijas apstiprināšanu diemžēl liek uzdot jautājumu par to, vai izpratne par tiesiskuma nozīmi valsts demokrātiskās iekārtas nodrošināšanā Latvijā ir pietiekama,» skaidro E. Berlaus.

Tiesiskuma riski rodas, vērtējot MK rīkojumu par nepieciešamību metodoloģiju saskaņot ar starptautiskajiem sabiedrotajiem, ko Finanšu ministrija «iztulkojusi» kā nepieciešamību metodoloģiju saskaņot ar ASV.

Sorainen Latvijas biroja vadošā partnere norāda, ka ABLV Bank kreditoru pārbaužu metodoloģijas apstiprināšana var ieiļgt, jo nav likumiska pamata gaidīt, ka ASV to saskaņos. Turklāt šādi tiek diskreditēta Finanšu un kapitāla tirgus komisija (FKTK) kā autonoma un pilntiesīga Latvijas valsts iestāde.

Tā kā metodoloģija nav apstiprināta, pa-

ABLVBANK Uz robežas ar tiesiskumu

ABLVBANK likvidācija arī 2019. gadā būs juridisko tēmu TOP sarakstā, un šobrīd ABLVBANK likvidācija izgaismo tiesiskuma robežas

stāv risks, ka kreditoru pacietība beigsies un arī viņi sāks rīkoties, iesniedzot prasības tiesā.

Tomēr galveno akcentu advokāte liek uz tiesiskumu, retoriski vaicājot par tiesiskuma robežām – cik tālu Latvija ies, pakļaujoties citas valsts norādījumiem un ieteikumiem.

Atbildības nasta

Tā kā ABLV Bank pašlikvidācija ir process, kam nav līdzīgu piemēru, ir saprotama pieredzes apmaiņa šajā jautājumā, taču ABLV Bank kreditoru pārbaužu metodoloģijas apstiprināšana ASV izgaismo bankas pašlikvidāciju kā bīstamu precedentu. Advokāte norāda uz riskiem, ko precedents var radīt nākotnē, proti, arī citās krīzes situācijās var tikt izdarīts spiediens pieņemt sabiedroto ieteikumus kā vienīgo pareizo rīcību. «Ja sabiedrība neiebilst, tas var dod pašlāvību rīkoties arī citās reizēs tāpat,» skaidro advokāte.

Tiesiskā valstī jebkuri lēmumi tiek pieņemti un jebkuras institūcijas rīkojas li-

ABLVBANK likvidācija ir pārbauzījums ne tikai Latvijas finanšu sektora reputācijai, bet arī valsts tiesiskumam,

EVA BERLAUS,
ABLVBANK LIKVIDATORE.

kuma ietvaros. Arī krīzes situācijās. Ja esošie likumi nav piemēroti kādas situācijas risināšanai, jāuzlabo likums, nevis jārīkojas tam pretēji. Rīcība pretēji likumam izraisa būtiskus tiesvedību riskus un rada bīstamu precedentu, skaidro E. Berlaus. Viņa iesaka mainīt likumu, nevis pajauties uz sabiedroto ieteikumiem, kuriem nebūs jāuzņemas atbildība par pieņemtajiem lēmumiem.

Uzbrukums neatkarībai

«Likums paredz, ka Komisija ir pilntiesīga autonoma valsts iestāde, kas patstāvīgi pieņem lēmumus savas kompetences ietvaros, un neviens nav tiesīgs iejaukties Komisijas darbībā, izņemot tās institūcijas un amatpersonas, kurām šādas tiesības ir noteiktas likumā,» uz riskiem norāda E. Berlaus.

Arī ABLV Bank likvidators Arvīds Kostomārovs pauz šaubas par to, kā tiek nodrošināta likumā garantētā FKTK neatkarība.

Anita Kantāne

INFORMĀCIJAI

■ ABLV Bank problēmas radās pēc ASV Finanšu ministrijas Finanšu noziegumu apkarošanas institūcijas (FinCEN) 2018.gada februāra vidū paziņotā, ka tā plāno noteikt sankcijas ABLV Bank par naudas atmazgāšanas shēmām, kas palīdzējušas Ziemeļkorejas kodolieroču programmai, kā arī nelegālām darbībām Azerbaidžānā, Krievijā un Ukrainā.

■ Lai gan banka pēc piedzīvotā trieciena reputācijai paziņoja, ka ir gatava atsākt darbu, jo ir savākusi pietiekamus brīvus līdzekļus, Eiropas Centrālā banka un Vienotā neregulējuma valde nolēma, ka banka ir jālikvidē atbilstoši vietējai likumdošanai.

■ Pērn 26.februārī ABLV Bank akcionāri ārkārtas sapulcē nolēma sākt bankas pašlikvidāciju. Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) padome 2018.gada 12.jūnijā atļāva bankai sākt pieteikto pašlikvidācijas procesu.

■ Likvidējamās ABLV Bank klientiem garantētajās atbildībās līdz šim izmaksāti 388,356 miljoni eiro, kas ir 80,9% no kopumā izmaksājamās summas.

AVOTS: DB

To paredz sagatavotais grozījumu projekts Pievienotās vērtības nodokļa likumā, ko paredzēts skatīt Saeimas plenārsēdē. Sagatavo grozījumu projektu iesnieguši pieci 13. Saeimas deputāti no dažādām politiskajām partijām, no ZZS – Jānis Dūklavs, Armands Krauze, no KPLV – Aldis Gobzems (pavisam nesen bija nominēts premjera amatam, bet nespēja izveidot valdību), Karīna Sprūde, kā arī pie frakcijām nepiederoši, bet no Saskaņas saraksta ievēlēta Jūlija Stepaņenko. Par to, kāds varētu būt parlamenta vairākuma lēmums, pašlaik ir grūti spriest, jo jautājuma lemlēmšanas brīdī jau varētu būt apstiprināta Krišjāņa Kariņa valdība.

Grozījumu iesniedzēji norāda, ka samazinātās PVN likmes ieviešanas mērķis ir izskaust ēnu ekonomiku un radīt vienlīdzīgus konkurences nosacījumus vietējiem pārtikas ražotājiem, vienlaikus mazināt nodokļu slogu sociāli vismazāk aizsargātajai iedzīvotāju grupai, iegādājoties pirmās nepieciešamības pārtikas preces. Turklāt lielākajā daļā ES dalībvalstu piemēro samazinātās PVN likmes pārtikas produktiem – maizei, graudaugiem, pienam un tā produktiem, dārzeņiem, augļiem. Autori norāda, ka svaigām, Latvijā ražotām pārtikas precēm pircēji dos priekšroku, ievērojami samazinoties gala cenai, pieaugšot patēriņš. Tiek prognozēts, ka negatīvā ietekme uz budžetu tiks kompensēta gan ar nelielu patēriņa pieaugumu, gan arī būtisku ēnu ekonomikas sarūkšanu nozarē. Sagatavojot grozījumus, ir ņemta vērā veiksmīgā pieredze PVN 5% likmes ieviešanā Latvijai raksturīgiem augļiem un dārzeņiem no 2017. gada. Izpētot VID datus par situāciju 2018. gada pirmajā pusgadā, ir secināts, ka reģistrēto PVN maksātāju, kas nodarbojas ar augļu un dārzeņu ražošanu, skaits pieaudzis par 4% jeb 17 personām, PVN ieņēmumi pieauguši par 12,55 milj. eiro jeb 11% no nodokļu maksātājiem, kuri norādījuši ar PVN 5% likmi apliekamus darījumus. DB jau 12.11.2018. vēstīja par Lauk-

PVN LIKME

Grib mazāku PVN likmi pārtikai

Piena produktiem, maizei, gaļai, vistu un paipalu olām piedāvā samazināt pievienotās vērtības nodokļa likmi no pašreizējiem 21% līdz 5%

DB 29.05.2014. vēstīja, ka 22 no 28 ES dalībvalstīm pārtikai piemēro zemāku likmi.

saimniecības organizāciju sadarbības padomes valdes priekšsēdētāja Edgara Treiberģa aicinājumu samazināto pievienotās vērtības nodokli ir ieviest visai svaigajai pārtikai. «Izšķiršanās par šo soli ir pirmā lieta, ko sagaidu no jaunās valdības,» uzsvēra E. Treiberģs. LOSP biedri secinājuši, ka līdzšinējais eksperiments ar samazinātu PVN vērtību augļiem un dārzeņiem devis vairākus efektus. Tas ir pozitīvs piemērs un veiksmīgi pielāgojams citām pārtikas preču grupām.

Ieceres iniciatori piedāvā samazināto PVN 5% likmi sākt piemērot jau no šā gada 1. augusta. Tiek norādīts, ka samazinot PVN noteiktajām pārtikas precēm, nebūtu krasi jāsamazinās PVN iekasējamām summām, jo cilvēki ietaupīto nau-

du par samazinātā nodokļa tiesu iztērēs, iegādājoties citas preces, tādējādi palielinot to realizācijas apjomus, līdz ar to

augtu samaksātais PVN apjoms par citām precēm un pakalpojumiem.

Māris Ķirsons

Labprāt atveram
un laipni apkalpojam
kontus Latvijas uzņēmumiem

RESPEKTĒJOT UN SAPROTOT JŪSU BIZNESU

67025555 | info@rietumu.lv | www.rietumu.lv